

FIȘA DISCIPLINEI

Denumirea universității: Universitatea AȘM Facultatea: Științe socioumanistice			Denumirea cursului: Gnoseologie Codul cursului în planul de studii: F.03.O. 016				
Nivelul calificării ISCED: 6 Domeniul de formare profesională: 221 Filosofie Specialitatea: 221.1 Filosofie			Departamentul: Științe Umaniste Titular/Responsabil de curs: Antoci A., conf. univ., dr.				
Total ore			Număr de ore pe tipuri de activități			Forma de evaluare	Număr de credite
Total	Contact direct	Studiu individual	Curs	Seminar	Laborator		
180	90	90	60	30	-	E	6
<p>Descriere succintă a corelării cursului cu programul de studii</p> <p>Acest curs are menirea de a oferi studenților cunoștințe de bază privind apariția, evoluția, modurile, nivelurile cunoașterii.</p> <p>Scopul predării cursului „Gnoseologie” prevede instruirea adecvată, cultivarea la studenți a unor concepte filosofice integrale despre tabloul general al lumii, un mod argumentat de cugetare și reflecție. În cadrul seminarelor și al testărilor de program studenții vor concepe cu adevărat natura obiectuală și subiectuală a cunoașterii, inclusiv dexterități și deprinderi practice în domeniul perceperii realității obiective, a problemei ordinii în lume.</p> <p>Actualitatea și importanța disciplinei este determinată de rolul sporit al cunoașterii în destinul societății și al omului, al universului cosmic și al universului uman. Scopul general al acestui curs este de a reliefa o lectură în continuitate a progresului gândirii omenești.</p>							
<p>Competențe dezvoltate în cadrul cursului:</p> <p>competențe generale:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Capacitatea de a comunica în scris și verbal. - Capacitatea de a urmări și a evalua argumentele aduse de alții și de a descoperi esența acestor idei; - Abilitatea de a utiliza și a manipula tehnologiile informaționale; - Capacitatea de a reflecta critic asupra obiectului și scopului învățării; - Capacitatea de a comunica constructiv în situații sociale diferite; - Capacitatea de a lucra în mod cooperant și flexibil în cadrul unei echipe; <p>Competențe specifice:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Generalizarea cunoștințelor din domeniul științelor socio-umane; - Analiza și sinteza diverselor teorii și opinii din domeniu. - Determinarea relațiilor interdisciplinare și evidențierea utilității lor; - Utilizarea principiilor și metodelor standard în rezolvarea de probleme tipice domeniului Filosofie; - Comunicarea ideilor, problemelor și soluțiilor din domeniul științelor socio-umane atât într-un mediu specializat, cât și în unul nespecializat; - Demonstrarea abilităților de analiză în luarea deciziilor în plan profesional; 							
<p>Finalități de studii realizate la finele cursului:</p> <ul style="list-style-type: none"> - să acumuleze cunoștințe și să formeze abilități de identificare și interpretare a conceptelor și teoriilor fundamentale ale gnoseologiei; - să dezvolte capacități de memorare, generalizare și analiză critică a informației, care să permită viitorului specialist să își asume responsabilități și să se adapteze operativ la modificările din societate; - să cunoască și să recomande publicului țintă principiile de comunicare eficientă din perspectiva gnoseologiei, pragmaticii discursive și ale discursului filosofic; - să definească și exprime specificul problemelor filosofice în raport cu alte discipline umanistice; - să estimeze funcția formativă a filosofiei în condițiile democratizării societății și evaluarea ideilor filosofice din perspective: axiologică, praxiologică, culturală; 							

- să cunoască și să aplice teoriile gnoseologiei în soluționarea problemelor cu caracter interdisciplinar;
- să identifice similitudinile și diferențele dintre diverse tradiții filosofico-culturale;
- să analizeze particularitățile conceptelor fundamentale ale gnoseologiei;
- să argumenteze importanța investigațiilor în vederea adaptării diverselor concepții despre lume și a modelelor culturale în aprecierea unor situații concrete;
- să identifice domeniile și posibilitățile de aplicare a cunoștințelor obținute în scopul îmbunătățirii calității vieții.

Condiții pre-rechizit: Propedeutica filosofiei.

Teme de bază: Raportul dintre ontologie și gnoseologie. Condițiile și etapele de constituire a gnoseologiei. Obiectul și problematica de studiu. Orientări fundamentale în gnoseologie. Conceptul de cunoaștere. Tipuri de cunoaștere. Niveluri de cunoaștere. Momentele cunoașterii. Cunoașterea ca proces. Obiectul cunoașterii. Subiectul cunoașterii. Raționalul și iraționalul în cunoaștere. Alternative istorice și contemporane. Cunoașterea științifică. Științe factuale, științe formale, științe ale naturii, științe socio-umane. Descriptiv. Normativ. Predictiv. Forme și metode ale cunoașterii științifice. Observație. Experiment. Modelare. Ipoteza. Teoria științifică. Imaginea și semnificația științei ca Weltanschauung. Realitatea cunoașterii umane. Forma și conținutul unui Weltanschauung. Adevărul. Concepții asupra adevărului. Tipologiile adevărului. Caracteristicile adevărului. Procesualitatea dobândirii adevărului. Conceptul de valoare științifică.

Strategii de predare-învățare:

Învățare centrată pe student: prelegeri interactive, PPT, proiecte; consultații.

Strategii de evaluare:

Evaluare realizată prin diverse metode: oral și în scris, prezentări, rapoarte, participarea la discuții, portofolii etc. Nota finală se constituie din următoarele componente: 40% din notă constituie rezultatul evaluării finale, 40 % din notă constituie evaluările curente petrecute pe parcursul semestrului, prin verificări succesive (cel puțin 2 evaluări); 20% din notă constituie rezultatul evaluării calității lucrului individual al studentului pe parcursul semestrului, inclusiv portofoliul, participare la discuții, prezentări, activitatea la seminare etc.

Bibliografie selectivă:

1. ANTOCI A., Epistemologie economică, Chișinău: UASM, 2012.
2. ANTOCI A., Științe filosofice. Curs de prelegeri, Chișinău: UASM, 2012.
3. BERKELEY G., Principiile cunoașterii omenești, Iași: Editura Agora, 1995.
4. BLAGA L., Experimentul și spiritul matematic, București: Editura Humanitas, 1998.
5. CODOBAN A., Introducere în filosofie, Ediție revizuită, nepublicată, Cluj, 2006.
6. CAPCELEA V., Filosofie, Chișinău: Editura Arc, 1998.
7. DANCY Jh., SOSA E., Dicționar de Filosofia Cunoașterii, vol. I-II., Iași: Editura Trei, 1999.
8. DESCARTES René, Discurs despre metoda de a ne conduce bine rațiunea și a căuta adevărul în științe, București: Editura Academiei Române, 1990.
9. FLONTA M., Cognitio - o introducere critică în problema cunoașterii, București: Editura All, 1994.
10. FLONTA M., STOENESCU C., ȘTEFANOV Gh., Teoria cunoașterii –Teme - Texte - Literatură, București: Editura Universității, 1999.
11. FLONTA M., 20 de întrebări și răspunsuri despre Immanuel Kant, București: Editura Humanitas, 2012.
12. HUME D., Cercetare asupra intelectului omenesc, București: Editura Științifică și Enciclopedică, 1987.
13. KANT Imm., Critica rațiunii pure, București: Editura IRI, 1994.
14. KANT Imm., Prolegomene la orice metafizică viitoare care se va putea înfățișa drept știință, București: Editura Științifică și Enciclopedică 1987.

15. MICLEA M., Psihologie cognitivă, Iași: Editura Polirom, 2003.
16. PÂRVU I., Introducere în epistemologie, Iași: Editura Polirom, 1998.
17. PÂRVU I., Posibilitatea experienței – O reconstrucție teoretică a „Criticii rațiunii pure”, București: Editura universitară POLITEIA - SNSPA, 2004.
18. PETROVICI I., KANT. Viața și opera. București: EUROSONG & BOOK, 1998.
19. SCHULTZ Uwe, Introducere în teoria cunoașterii, Pitești: PARALELA 45, 2007.
20. SCRUTON Roger, Kant, București: Editura HUMANITAS, 1998.
21. STRAWSON P. F., Limitele rațiunii – Un eseu despre ”Critica rațiunii pure” a lui Kant, București: Editura HUMANITAS, 2003.
22. SUCIU A., Filosofia ca ontologie și gnoseologie, București: Editura Paralela 45, 2001.
23. TRANDAFOIU N., Substanța și cauzalitatea în interpretarea empirismului englez (Locke, Berkeley, Hume), București: Editura All, 1999.

Data

Semnătura